

Μετανάστευση πουλιών, το μεγάλο ταξίδι επιβίωσης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Δ', Ε' και Στ' τάξης της Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο στάδιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται στις δύο περιόδους μετανάστευσης, δηλαδή της Άνοιξης και του Φθινοπώρου. Επειδή οι ημερομηνίες μετανάστευσης δεν είναι σταθερές και εξαρτώνται από αστάθμητους παράγοντες, όπως οι καιρικές συνθήκες, χρειάζεται επιπρόσθετη συνεννόηση των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου, ακόμη και μετά τον καθορισμό ημερομηνίας για την εφαρμογή του προγράμματος, για ενδεχόμενη αλλαγή ημερομηνίας ή επιλογή άλλου προγράμματος.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

Σημείωση 3:

Το σχολείο είναι υπεύθυνο για τη συνεννόηση μεταφοράς των μαθητών/μαθητριών με το λεωφορείο από το ΚΠΕ προς τα αντίστοιχα πεδία μελέτης.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να:

- Εξοικειωθούν με βασικές έννοιες όπως μεταναστευτικό είδος, περίοδοι μετανάστευσης, δυτική παλαιαρκτική, ξεχειμωνιάζω, ανοδικά ρεύματα,
- Κατανοήσουν το φαινόμενο της μετανάστευσης των πουλιών και συγκεκριμένα της διαδικασίας και της τακτικής που αυτά ακολουθούν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους,
- Γνωρίσουν τις περιοχές στη Χερσόνησο του Ακρωτηρίου που τα πουλιά χρησιμοποιούν ως σταθμούς μετανάστευσης,
- Μάθουν για τους κινδύνους που απειλούν τα πουλιά κατά τη μετανάστευση, όπως είναι το παράνομο κυνήγι,
- Αναπτύξουν την παρατηρητικότητα τους με πρακτική άσκηση στην

αναγνώριση πουλιών,

- Εκτιμήσουν τη Χερσόνησο Ακρωτηρίου ως εξαιρετικά σημαντικό τμήμα μεταναστευτικών διαδρομών για τα πουλιά.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

09:00 - 09:15 Άφιξη - καλωσόρισμα και ξενάγηση στο Κέντρο. Συζήτηση για το πρόγραμμα και για τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

09:15 - 10:15 Εισαγωγή στο θέμα του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Παρακολούθηση ενός σύντομου ντοκιμαντέρ σχετικά με την Χερσόνησο Ακρωτηρίου. Γνωριμία με τους βασικούς τύπους οικοτόπων της Χερσονήσου Ακρωτηρίου μέσα από τα εκθέματα, τις οθόνες αφής και τα διαδραστικά παιχνίδια που υπάρχουν στο εκθεσιακό χώρο του ΚΠΕ.

Επεξήγηση για τους διαδρόμους μετανάστευσης που ακολουθούν διάφορα σημαντικά είδη πουλιών που περνούν από την περιοχή του Ακρωτηρίου κατά τις δύο περιόδους μετανάστευσης του φθινοπώρου και της άνοιξης. Παρατήρηση της αλυκής από το παρατηρητήριο με τη χρήση τηλεσκοπίων.

10:15 - 12:30 Δραστηριότητες βιωματικής και εμπειρικής ενασχόλησης καθώς επίσης και δημιουργικές δραστηριότητες επιστημονικής διερεύνησης στον κήπο του ΚΠΕ. Ενδεικτικές δραστηριότητες:

- Συσχετισμός του ράμφους των πουλιών με το είδος τροφής και το βιότοπο τους μέσα από ένα υποθετικό σενάριο όπου ένα τραυματισμένο πουλί ψάχνει το σμήνος του.
- Εργαστηριακή μελέτη φτερώματος πουλιών και εξοικείωση με τα διάφορα είδη φτερών και τις λειτουργίες τους.
- Αναγνώριση πουλιών με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, μέσα από ένα παιχνίδι ερωτήσεων με εικόνες.
- Κατασκευή φωλιάς πουλιού με φυσικά υλικά από τη περιοχή.

12:30 - 13:00 Δημιουργικές, ανατροφοδοτικού τύπου, δραστηριότητες με αξιοποίηση των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν κατά τη διεξαγωγή της μελέτης πεδίου, όπως:

- «Το δικό μου πουλί»: Δημιουργία πουλιού συνδυάζοντας διαφορετικά είδη ποδιών, ράμφους και σώματος που θα δοθούν,
- κατασκευή επιτραπέζιου παιχνιδιού για τη μετανάστευση των πουλιών,
- ζωγραφική απεικόνιση ενός μυστηριώδους πουλιού μετά από προφορική περιγραφή του.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Φέρουν ετικέτα με αναγραφμένο το όνομά τους.
- Φορούν αθλητικά ρούχα, παπούτσια και καπέλο, ανάλογα με την εποχή.
- Έχουν μαζί τους φαγητό και δοχείο με νερό καθώς δεν υπάρχει κυλικείο στο Κέντρο.
- Έχουν διαθέσιμη αντικουνουπική προστασία επειδή ανά περιόδους παρατηρείται έξαρση στον πληθυσμό των κουνουπιών.